

maalet om at give et Privilegium til Berlingske Tidendes Ejere er en Regeringsaft, noget, som er forbeholdt Kongen gennem hans Ministre, maa Rigsdagen ikke blande sig i den Sag. Det forekommer mig at være ganske urimeligt, saaledes at gøre denne simple Sag til et Principspørgsmaal. Der er jo ingen, der hencægter eller tvivler om, at denne Myndighed til at udstede Bevillinger, Dispensationer, Privilegier, Monopoler, eller, hvad man nu vil kalde det, formelt ligger i Kongens eller hans Regeringsmyndighedens, Ministrenes eller Amtmændenes Hænder; det er dem, Udfærdigelsen af saadanne Privilegier tilkommer. Men lige saa sikkert er det jo, at saadanne Undtagelser fra Lovene naturligvis kun kunne ske, enten naar den paagældende Lov hjemler Administrationen Ret til at gøre en Undtagelse, eller naar det gælder Forhold, for hvilke der ikke er truffet Lovordning siden 5te Juni 1849, og dersom det efter de hidtil gældende Regler har været Brug, at der gjordes saadanne Undtagelser fra de da bestaaende Love. I Virkeligheden er Forholdet altsaa det, at der selvfølgelig ikke kan gøres Undtagelser fra Lovene, med mindre Lovene selv hjemler det, og at altsaa et Spørgsmaal som det her foreliggende om at gøre en Undtagelse fra Lovene eller en særlig Bevilling, som ligger uden for det almindelige, vistnok maa afgøres derhen, at en saadan Bevilling kun kan gives enten paa Lovbasis eller i Henhold til en før 1849 herskende Brug. Med andre Ord, det staaer selvfølgelig Rigsdagen til enhver Tid og paa enhver Maade frit for at tage et saadant Spørgsmaal op til Behandling og Lovgive derom, og man kan da lovgive ogsaa om det foreliggende Forhold enten ved at træffe en endelig Ordning ved en Lov, som skal sanktioneres af Hans Majestæt Kongen, eller ved at give en midlertidig Bevilling, enten i Lovsform eller maaste mere passende paa Finansloven. Men naar den ærede Minister erkender — og det gør han i Virkeligheden, i alt Fald efter hans Udtalelser i det andet Ting — at Rigsdagen til enhver Tid kan tage det Spørgsmaal op, om der kan gives Privilegier til Berlingske Tidende, Stiftstidenderne eller de andre Aviser, og paa hvilken Maade et saadant Privilegium kan gives, er det dog højst mærkværdigt, at

den højtærede Minister nu siger: Det er et Principspørgsmaal, om Rigsdagen kan blande sig dert eller ikke. Rigsdagen kan til enhver Tid — og det erkender den ærede Minister — tage den Sag for, om man vil give en Forlængelse af Privilegiet. Og inden de to Ting indbyrdes kunne blive enige og blive enige med Regeringen om den endelige Ordning, kunne vi meget passende træffe en foreløbig Ordning af den Ting. — Det Forhold, der ligger til Grund for dette Spørgsmaal om „Berlingske Tidende“, er et Forhold, der burde været Lovordnet for lang Tid siden. Vi burde ikke med Hensyn til et saadant Spørgsmaal om at gøre Undtagelser fra Lovene, være henvisste til Absolutismens Tid, til hvad der var Brug før 1849. Spørgsmaalet har jo ogsaa jævnlig været for i Rigsdagen. I 1870 — hvis jeg ikke fejler — var man baade fra Landstingets og Regeringsflertallets Side i det andet Ting fuldstændig paa det rene med, at der burde lovgives paa dette Punkt og navnlig paa den Maade, at der blev svaret en passende Afgift af de paagældende Blade, derunder altsaa „Berlingske Tidende“. Naar man nu angaaende denne Sag siger, at da Privilegiet udløb for 1½ Aar siden ved Kammerherreinde Berlings Død, skal denne Sag nu Lovordnes, Rigsdagen skal være med, saa er det ganske naturligt, at man spørger den højtærede Minister, hvorledes han tænker sig, at den Ting passende kan ordnes. At Forholdet ikke er Lovordnet for lang Tid siden, er egentlig ikke den nuværende Indenrigsministers Fejl, thi han er jo temmelig ung i Embedet. Det er klart, at et saa vigtigt Forhold, der har stor finansiel og litterær Interesse, ja, om jeg saa maa sige, politisk Interesse, burde være Lovordnet for lang Tid siden. Det er en Fejl, at den paagældende Indenrigsminister ikke siden 1870 endogsaa blot har gjort et Forsøg paa at saa den Ting ordnet, saa meget mere, som man vidste, at det vigtigste Privilegium, nemlig „Berlingske Tidende“, var i Hænderne paa en ældre, sag Dame, som ikke vilde kunne leve længe. Hun døde da ogsaa for 1½ Aar siden, og efter hendes Død er Forholdet gaaet fuldstændig uden Ordning. Hvorledes Retstilstanden har været i den Tid, om Privilegiet har eksisteret eller ikke, er ikke let at sige; man er paa dette Punkt vistnok fuldstændig ude i